

Brema – Pomnik Dezerterów

Historia

Tysiące żołnierzy Wehrmachtu próbowało uciec przed służbą wojenną. Odmawiali wykonania rozkazów, dokonywali samookaleczeń, dezerterowali lub przechodzili na stronę przeciwnika. **Ponad 50 tys. z nich** zostało z tego powodu skazanych na śmierć przez nazistowski wymiar sprawiedliwości [patrz: *Fort Zinna, Torgau*]. Innych osadzono w więzieniach lub obozach koncentracyjnych, lub wcielono do karnych jednostek wojskowych, wysyłanych na pewną śmierć. Rehabilitacji tych ludzi i uznania ich postawy dokonano uchwałą Bundestagu dopiero w 2001 r.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

W urzędzie bremeńskiej dzielnicy Vegesack w 1986 r. odsłonięto pierwszy oficjalny pomnik [patrz również: *Kassel*], poświęcony pamięci żołnierzy Wehrmachtu, którzy przeciwstawili się udziałowi w wojnie. Pomnik ten wywołał w swoim czasie kontrowersyjną debatę.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Brema – Pomnik Dezerterów

Gustav-Heinemann-Bürgerhaus Kirchheide 49 28757 Bremen
tel. +49 4121 65 99 70
<http://www.buergerhaus-vegesack.de>
e-mail: info@buergerhaus-vegesack.de
Czynne: poniedziałek-piątek 8:30-20:00; sobota 08:30-14:00.

Galeria

Pomnik Dezerterów / Deserteur-Denkmal

Pomnik Dezerterów / Deserteur-Denkmal (Kopf von Rainer Schulz)

Pomnik Dezerterów / Deserteur-Denkmal (Foto Rainer Fewson)

Diskussionveranstaltung

Deserteur-Denkmal in Presse

Deserteur-Denkmal in Presse